

Høgskulen på Vestlandet

Institutt for datateknologi, elektroteknologi og realfag

Eksamen i: DAT103 – Datamaskiner og operativsystem
Eksamensdato: 12 desember 2022
Eksamenstid: 9:00 – 13:00
Lovlege hjelpemiddel: Kalkulator
Språk: Norsk bokmål

Dette oppgavesettet har 7 sider, utenom vedlegget.
Du kan svare enten på engelsk eller norsk.

*Lykke til!
Dag og Violet*

Oppgave 1 – Flervalgsoppgave

(24%)

For hver av flervalgsoppgavene nedenfor, velge ikke mer enn et av alternativene.

1.1 Hvem av de følgende er et kontroll- og statusregister?

- (a) Minneadresseregister
- (b) Instruksjonsregister
- (c) Minnebufferregister
- (d) Alle de ovennevnte
- (e) Ingen av de ovennevnte

1.2 Hvem av de følgende utsagnene er **feil**?

- (a) Multiprogrammering er mulig i et enkelt-prosessorsystem
- (b) Multiprogrammering er mulig i ei multiprosessorsystem
- (c) Multiprosessering er mulig i ei enkelt-prosessorsystem
- (d) Multiprosessering er mulig i ei multiprosessorsystem
- (e) Alle de ovennevnte
- (f) Ingen av de ovennevnte

1.3 Hvem av de følgende tidsplanlegging-algoritmene er generelt optimal for minimerende gjennomsnittlig ventetid?

- (a) "Round robin"
- (b) Først kommet først håndtert
- (c) Korteste jobb først
- (d) Alle de ovennevnte
- (e) Ingen av de ovennevnte

- 1.4 Hvem av de følgende tidsplanlegging-agoritmene er *ikke-avbruddbare*?
- (a) "Round robin"
 - (b) Først kommet først håndtert
 - (c) Første frist først
 - (d) Korteste-tid-igjen-først
 - (e) Ingen av de ovennevnte
- 1.5 En *sidefeil* hender når ...
- (a) Ei TLB miss hender
 - (b) Et avbrudd hender
 - (c) Den forespurte siden er funnet i hovedminnet og er skitten
 - (d) Den forespurte siden er funnet i hovedminnet og er rein
 - (e) Ingen av de ovennevnte
- 1.6 Ta utgangspunkt i et multiprosessorsystem som bruker symmetrisk multiprosessering (SMP). Hvem av de følgende er riktig om multiprosessor tidsplanlegging for dette systemet?
- (a) Hver prosessor i dette systemet er selv-tidsplanleggande
 - (b) Hver prosessor i dette systemet kan ha sin egen private kø av klare prosesser, og har en tidsplanlegger til å undersøke klar-køen og velge en prosess til å utføre
 - (c) Alle prosessorene kan være i en felles klar-kø, og hver prosessor har en tidsplanlegger for å undersøke klar-køen og velge en prosess til å utføre
 - (d) Alle de ovennevnte
 - (e) Ingen av de ovennevnte
- 1.7 Ta utgangspunkt i et datasystem som støtter logisk "cache". Hvem av de følgende er **riktig**?
- (a) Den logiske "cache" er lokalisert mellom minne- håndteringenhet (MMU) og hovedminne
 - (b) Den logiske "cache" lagrer data ved å bruke hovedminne fysisk adresse
 - (c) Prosessoren har direkte tilgang til den logiske "cache"
 - (d) Alle de ovennevnte
 - (e) Ingen av de ovennevnte
- 1.8 Ta utgangspunkt i to prosesser, en for en nettleser, og en for en tekstbehandler, som konkurrerer for CPU tid. Hvilken tidsplanlegger vil typisk være ansvarlig for å tidsplanlegge de to prosessene til CPUen??
- (a) Langtids-tidsplanleggeren
 - (b) Mellomtids-tidsplanleggeren
 - (c) Korttids-tidsplanleggeren
 - (d) Avhenger av operativsystemet
- 1.9 Hva er den mest vanlige måten å bruke operativsystemfunksjoner fra et brukerprogram?
- (a) Direkte via systemkall
 - (b) Indirekte via systembibliotek
 - (c) Implementere det fra bunnen uten å involvere operativsystemet
 - (d) Brukerprogram trenger typisk ikke operativsystemfunksjoner

- 1.10 Du har utviklet noe programvare i C for Linux datamaskin baserte på x86. Hvilke andre plattformer vil det vere “enkelt” å porte denne til?
- (a) Enhver datamaskin baserte på x86
 - (b) Ethvert operativsystem baserte på POSIX
 - (c) Enhver datamaskin baserte på x86 som bruker ethvert operativsystem baserte på POSIX
 - (d) Enhver datamaskin som bruker ethvert operativsystem
- 1.11 Hva betyr “prgrammering i maskinvare”?
- (a) Gammelt ord for å laste programmet fra en fil
 - (b) Programmet er lagret på en harddisk
 - (c) Programmet er lagret på et hullkort
 - (d) Programmet er i form av maskinvare
- 1.12 Hva er den “moderne” måten å overføre data inni en datamaskin?
- (a) Parallell buss punkt-til-punkt med pakker
 - (b) Seriell punkt-til-punkt forbindelse med pakker
 - (c) Parallell buss punkt-til-punkt uten pakker
 - (d) Seriell punkt-til-punkt forbindelse uten pakker
 - (e) Ingen av de ovenfor

Oppgave 2 – Diverse

(14%)

- 2.1 Du utvikler en programvare som trenger å komprimere mye data i bakgrunnen mens brukeren samhandler med et GUI. Dette kan gjøres ved å starte enten en ny tråd eller en ny prosess for å håndtere denne oppgaven. Hva er forskjellene på å la enten en tråd eller en prosess håndtere dette?
- 2.2 I problemet ovenfor virkar det som at koden for å komprimere data har et problem som gjør at den til tider krasjer. Vil dette påvirke avgjørelsen din om å bruke en tråd eller en prosess for å håndtere denne oppgaven? Forklar svaret ditt.
- 2.3 Anta at 10 multitrådede program kjører samtidig på et datasystem med 16 kjerner. Anta videre at de fleitrådede programmene er skrevet slik at de bruker *mange-til-en* trådmodell, og totalt har 100 brukertråder. Hva er maksimum antall kjerner som vil bli brukt til å kjøre de 10 programmene?
- 2.4 Hvem av de følgende kan være del av en CPU?
- (a) Programteller
 - (b) I/O kontroller
 - (c) Direkte minnetilgang (DMA)
 - (d) L1 “cache”
 - (e) Haug
 - (f) Stabelpeker

- 2.5 La ℓ_1 , ℓ_2 og ℓ_3 være låser, og x en delt int variabel initialisert til 10. Anta tre prosesser P_1 , P_2 og P_3 som samtidig kjører de følgende kodedelene:

```
1 // Kjørt av P1 //
2 acquire( $\ell_1$ );
3 x++;
4 release( $\ell_1$ );
```

```
5 // Kjørt av P2 //
6 acquire( $\ell_2$ );
7 x++;
8 release( $\ell_2$ );
```

```
9 // Kjørt av P3 //
10 acquire( $\ell_3$ );
11 x++;
12 release( $\ell_3$ );
```

List alle mulige verdier som x kunne ha når alle tre prosessene har avsluttet.

Oppgave 3 – Sideinndeling

(11%)

- 3.1 Ta utgangspunkt i følgende tabell:

Sidetall (i)	Rammenummer (j)	Ramme sin startadresse (k)
0	12	49152
1	3	12288
2	7	28672
3	10	40960
4	2	8192
5	1	4096
6	0	0
7	9	36864

Hver linje i tabellen representerer en tilordning fra side i til ramme j , hvor ramme j starter fra adresse k i det fysiske minnet. For eksempel, den første linjen referer til side 0 er tilordnet til ramme 12 som starter fra adresse 49152 i det fysiske minnet.

Anta at sidestørrelse er 4 KB¹. Skriv ned, i desimal, *sidenummeret*, *“offset”* og den *fysiske adressen* for de logiske adressene:

- (a) 20515
- (b) 3812

- 3.2 Ta utgangspunkt i et datasystem med et logisk adresserom på 65536 sider, som er tilordnet et fysisk minne på 2048 sider. Anta at sidestørrelsen er 2 KB.

- (a) Hva er størrelsen for en ramme?
- (b) Hvor mange biter må en logisk adresse minst ha?
- (c) Anta videre at hver tabellinje er 32 biter lang. Hva er maksimum størrelse for det fysiske minnet systemet kan adressere?

¹1 KB er 1024 bytes

Oppgave 4 – Assembler og adresseringmoduser**(8%)**

4.1 Ta utgangspunkt i kodefragmentet i assembler i listing 1.

```

1  push dword 4
2  push dword 3
3  push dword 2
4  mov  eax,[esp+4]
5  mov  ebx,[esp+8]
6  mov  ecx,[esp]
7  add  eax, ebx

```

Listing 1

Anta at alle instruksjonene i listing 1 har blitt utført, og stabelen vokser mot lavere adresser.

- (a) Hva er verdien ved adressen lagret i esp?
 - (b) Hva er verdien ved adressen lagret i esp+8?
 - (c) Har register eax nå en 32-biter esp+12. Om ikke, hvilken verdi har den nå?
 - (d) Har register ebx nå en 32-biter esp+8? Om ikke, hvilken verdi har den nå?
 - (e) Har register ecx nå en 32-biter esp? Om ikke, hvilken verdi har den nå?
- 4.2 Anta at hver instruksjon nedenfor har allerede blitt hentet fra hovedminnet og plassert i et av registerene. Hva er det *totale antall* minnetilganger som er nødvendig for å hente operandene for hver av instuksjonene?
- (a) add eax, ebx
 - (b) mov ebx, [esp]
 - (c) mov [esp + 12], eax

Oppgave 5 – CPU tidsplanlegging**(11%)**

5.1 Ta utgangspunkt i den følgende tabellen for “burst”-tid og ankomsttid for fire prosesser P_1 , P_2 , P_3 og P_4 :

Prosess	“Burst”-tid	Ankomsttid
P_1	5	3
P_2	8	0
P_3	4	5
P_4	3	2

Bruk gantt diagram for å forklare svarene dine for det følgende:

- (a) Anta at *korteste-tid-igjen-først* tidsplanlegging-algoritme blir brukt, og at tidsplanlegging blir utført bare ved ankomst eller fullførelse av prosesser. Hva blir rekkefølgen for fullførelse av de fire prosessene?
- (b) Anta at “round robin” tidsplanlegging-algoritme med tidskvantum 4 blir brukt. Hva blir rekkefølgen for fullførelse av de fire prosessene?
- (c) Hvilken tidsplanlegging-algoritme gir en lavere gjennomsnittlig ventetid av de fire prosessene, korteste-tid-igjen-først eller “round robin”? Rettferdiggjør svaret ditt ved å vise utregningene for den gjennomsnittlige ventetiden for hver tidsplanlegging-algoritme.

Oppgave 6 – Minnetilgangtid**(8%)**

- 6.1 Ta utgangspunkt i et datasystem som ikke støtter sideinndeling, og anta at prosessoren i systemet trenger 5 ns for tilgang til “cache”- minne og 50 ns for tilgang til hovedminnet. Anta at treff-ratioen for “cache” er 95%, og at hvert “cache”-oppslag tar ingen tid. hva er den gjennomsnittlige minnetilgangtid for prosessoren?
- 6.2 Nå ta utgangspunkt i et datasystem som støtter sideinndeling og har en sideinndelingmaskinvare med oversettelse “look-aside” buffer (TLB). Anta at sidetabellen og *alle sidene* en prosess trenger er i det fysiske minnet. Anta at prosentandelen av ganger som sidennummeret av interesse er funnet i TLB² er 90%, hvert TLB oppslag tar ingen tid, og minnetilgangtid for hver tilgang er 100 ns.
- (a) Hva er effektiv tilgangtid (EAT)?
 - (b) Nå anta at *to-nivå sideinndeling*-algoritme blir brukt for å strukturere sidetabellen, og det er en TLB miss når prosessen spør etter en side. Hvor mange minnetilganger er nødvendig for å hente denne siden?

Oppgave 7 – Cache**(12%)**

- 7.1 Ta utgangspunkt i at B_0, B_2, B_4, B_6 and B_8 er tilordna til C_0 , og B_1, B_3, B_5, B_7 and B_9 er tilordnet til C_1 hvor B_i refererer til i . blokk i hovedminnet og C_j refererer til j . “cache”-linje. Anta at B_3 og B_8 er i “cache”. Hva er antall “cache” miss om B_8, B_2, B_8, B_9, B_8 har tilgang i den viste rekkefølgen? Rettferdiggjør svaret ditt ved å vise hvilke tilganger som førte til “cache” miss.
- 7.2 Som programmerer kan du utnytte CPU-register ved å referere til deres navn, og du kan utnytte hovedminnet ved å referere til dres adresser. Men hvordan utnytter du “cache”? Grunngi svaret ditt.
- 7.3 En multitrådet programvare blir testet på to datmaskiner med liknende spesifikasjoner (e.g. frekvens, “cache”-størrelse, etc.), bortsett fra at en har en fysisk CPU med to kjerner, mens den andre har to fysiske CPUer med en kjerne hver. Programvaren kjører mye raskere på datamaskinen med en CPU med to kjerner. Det blir nevnt at forskjellen kan ha å gjøre med “cache”. Gi en forklaring på dette. Er det sannsynlig at trådene utveksler mye data eller ikke? Grunngi svaret ditt.
- 7.4 Noen sier at “cache” størrelsen ikke har noe å si dersom datamaskinen har mye hovedminne (i.e. “cache” størrelse har bare noe å si for en datamaskin med lite hovedminne). Er du enig eller ikke? Grunngi svaret ditt.

²Det blir også kalt TLB treff-ratio.

Oppgave 8 – Prosesssynkronisering

(12%)

- 8.1 Noen sier at de ikke forstår hvorfor prosesssynkronisering kan være et problem i det hele tatt. De sier: dersom en prosess har skrevet data til en variabel eller buffer i hovedminnet, hvordan er det mulig at en annen prosess ikke vet om dette? Gi en forklaring hvordan dette kan skje (på CPU-register-nivå). Hva er termen som blir brukt for dette?
- 8.2 Forklar de Spisende filosofers problem. I hvilket tilfelle vil det bli en vranglås? Foreslå en endring slik at vranglås ikke vil skje. Forklar svaret ditt.
- 8.3 Bruk koden nedenfor for semaforer for å implementere din løsning på de Spisende filosofers problem.

```
1 wait(int *semaphore){
2     while(*semaphore <= 0) {} ; // opptatt venting //
3     *semaphore --;
4 }
5
6 signal(int *semaphore){
7     *semaphore++;
8 }
```

- 8.4 Ved sidan av semaforer, er låsar en annen populær konstruksjon brukt for prosesssynkronisering. Samnlign semaforer og låser. Hva er forskjellene? Gi eksempel på situasjoner hvor den ene vil være bedre enn den andre.

Vedlegg – ASCII-tabell (fra www.asciitable.com)

Dec	Hx	Oct	Char	Dec	Hx	Oct	Html	Chr	Dec	Hx	Oct	Html	Chr	Dec	Hx	Oct	Html	Chr
0	0	000	NUL (null)	32	20	040		Space	64	40	100	@	@	96	60	140	`	`
1	1	001	SOH (start of heading)	33	21	041	!	!	65	41	101	A	A	97	61	141	a	a
2	2	002	STX (start of text)	34	22	042	"	"	66	42	102	B	B	98	62	142	b	b
3	3	003	ETX (end of text)	35	23	043	#	#	67	43	103	C	C	99	63	143	c	c
4	4	004	EOT (end of transmission)	36	24	044	$	\$	68	44	104	D	D	100	64	144	d	d
5	5	005	ENQ (enquiry)	37	25	045	%	%	69	45	105	E	E	101	65	145	e	e
6	6	006	ACK (acknowledge)	38	26	046	&	&	70	46	106	F	F	102	66	146	f	f
7	7	007	BEL (bell)	39	27	047	'	'	71	47	107	G	G	103	67	147	g	g
8	8	010	BS (backspace)	40	28	050	(	(	72	48	110	H	H	104	68	150	h	h
9	9	011	TAB (horizontal tab)	41	29	051	)	)	73	49	111	I	I	105	69	151	i	i
10	A	012	LF (NL line feed, new line)	42	2A	052	*	*	74	4A	112	J	J	106	6A	152	j	j
11	B	013	VT (vertical tab)	43	2B	053	+	+	75	4B	113	K	K	107	6B	153	k	k
12	C	014	FF (NP form feed, new page)	44	2C	054	,	,	76	4C	114	L	L	108	6C	154	l	l
13	D	015	CR (carriage return)	45	2D	055	-	-	77	4D	115	M	M	109	6D	155	m	m
14	E	016	SO (shift out)	46	2E	056	.	.	78	4E	116	N	N	110	6E	156	n	n
15	F	017	SI (shift in)	47	2F	057	/	/	79	4F	117	O	O	111	6F	157	o	o
16	10	020	DLE (data link escape)	48	30	060	0	0	80	50	120	P	P	112	70	160	p	p
17	11	021	DC1 (device control 1)	49	31	061	1	1	81	51	121	Q	Q	113	71	161	q	q
18	12	022	DC2 (device control 2)	50	32	062	2	2	82	52	122	R	R	114	72	162	r	r
19	13	023	DC3 (device control 3)	51	33	063	3	3	83	53	123	S	S	115	73	163	s	s
20	14	024	DC4 (device control 4)	52	34	064	4	4	84	54	124	T	T	116	74	164	t	t
21	15	025	NAK (negative acknowledge)	53	35	065	5	5	85	55	125	U	U	117	75	165	u	u
22	16	026	SYN (synchronous idle)	54	36	066	6	6	86	56	126	V	V	118	76	166	v	v
23	17	027	ETB (end of trans. block)	55	37	067	7	7	87	57	127	W	W	119	77	167	w	w
24	18	030	CAN (cancel)	56	38	070	8	8	88	58	130	X	X	120	78	170	x	x
25	19	031	EM (end of medium)	57	39	071	9	9	89	59	131	Y	Y	121	79	171	y	y
26	1A	032	SUB (substitute)	58	3A	072	:	:	90	5A	132	Z	Z	122	7A	172	z	z
27	1B	033	ESC (escape)	59	3B	073	;	;	91	5B	133	[	[	123	7B	173	{	{
28	1C	034	FS (file separator)	60	3C	074	<	<	92	5C	134	\	\	124	7C	174			
29	1D	035	GS (group separator)	61	3D	075	=	=	93	5D	135	]	]	125	7D	175	}	}
30	1E	036	RS (record separator)	62	3E	076	>	>	94	5E	136	^	^	126	7E	176	~	~
31	1F	037	US (unit separator)	63	3F	077	?	?	95	5F	137	_	_	127	7F	177		DEL

Source: www.LookupTables.com

TRANSFER				Flags								
Name	Comment	Code	Operation	O	D	I	T	S	Z	A	P	C
MOV	Move (copy)	MOV Dest,Source	Dest:=Source									
XCHG	Exchange	XCHG Op1,Op2	Op1:=Op2 , Op2:=Op1									
STC	Set Carry	STC	CF:=1									1
CLC	Clear Carry	CLC	CF:=0									0
CMC	Complement Carry	CMC	CF:= ¬,CF									±
STD	Set Direction	STD	DF:=1 (string op's downwards)		1							
CLD	Clear Direction	CLD	DF:=0 (string op's upwards)		0							
STI	Set Interrupt	STI	IF:=1			1						
CLI	Clear Interrupt	CLI	IF:=0			0						
PUSH	Push onto stack	PUSH Source	DEC SP, [SP]:=Source									
PUSHF	Push flags	PUSHF	O, D, I, T, S, Z, A, P, C 286+: also NT, IOPL									
PUSHA	Push all general registers	PUSHA	AX, CX, DX, BX, SP, BP, SI, DI									
POP	Pop from stack	POP Dest	Dest:=[SP], INC SP									
POPF	Pop flags	POPF	O, D, I, T, S, Z, A, P, C 286+: also NT, IOPL	±	±	±	±	±	±	±	±	±
POPA	Pop all general registers	POPA	DI, SI, BP, SP, BX, DX, CX, AX									
CBW	Convert byte to word	CBW	AX:=AL (signed)									
CWD	Convert word to double	CWD	DX:AX:=AX (signed)	±					±	±	±	±
CWDE	Conv word extended double	CWDE 386	EAX:=AX (signed)									
IN <i>i</i>	Input	IN Dest, Port	AL/AX/EAX := byte/word/double of specified port									
OUT <i>i</i>	Output	OUT Port, Source	Byte/word/double of specified port := AL/AX/EAX									

i for more information see instruction specifications

Flags: ±=affected by this instruction ?=undefined after this instruction

ARITHMETIC				Flags								
Name	Comment	Code	Operation	O	D	I	T	S	Z	A	P	C
ADD	Add	ADD Dest,Source	Dest:=Dest+Source	±				±	±	±	±	±
ADC	Add with Carry	ADC Dest,Source	Dest:=Dest+Source+CF	±				±	±	±	±	±
SUB	Subtract	SUB Dest,Source	Dest:=Dest-Source	±				±	±	±	±	±
SBB	Subtract with borrow	SBB Dest,Source	Dest:=Dest-(Source+CF)	±				±	±	±	±	±
DIV	Divide (unsigned)	DIV Op	Op=byte: AL:=AX / Op AH:=Rest	?				?	?	?	?	?
DIV	Divide (unsigned)	DIV Op	Op=word: AX:=DX:AX / Op DX:=Rest	?				?	?	?	?	?
DIV 386	Divide (unsigned)	DIV Op	Op=doublew.: EAX:=EDX:EAX / Op EDX:=Rest	?				?	?	?	?	?
IDIV	Signed Integer Divide	IDIV Op	Op=byte: AL:=AX / Op AH:=Rest	?				?	?	?	?	?
IDIV	Signed Integer Divide	IDIV Op	Op=word: AX:=DX:AX / Op DX:=Rest	?				?	?	?	?	?
IDIV 386	Signed Integer Divide	IDIV Op	Op=doublew.: EAX:=EDX:EAX / Op EDX:=Rest	?				?	?	?	?	?
MUL	Multiply (unsigned)	MUL Op	Op=byte: AX:=AL*Op if AH=0 ♦	±				?	?	?	?	±
MUL	Multiply (unsigned)	MUL Op	Op=word: DX:AX:=AX*Op if DX=0 ♦	±				?	?	?	?	±
MUL 386	Multiply (unsigned)	MUL Op	Op=double: EDX:EAX:=EAX*Op if EDX=0 ♦	±				?	?	?	?	±
IMUL <i>i</i>	Signed Integer Multiply	IMUL Op	Op=byte: AX:=AL*Op if AL sufficient ♦	±				?	?	?	?	±
IMUL	Signed Integer Multiply	IMUL Op	Op=word: DX:AX:=AX*Op if AX sufficient ♦	±				?	?	?	?	±
IMUL 386	Signed Integer Multiply	IMUL Op	Op=double: EDX:EAX:=EAX*Op if EAX sufficient ♦	±				?	?	?	?	±
INC	Increment	INC Op	Op:=Op+1 (Carry not affected !)	±				±	±	±	±	±
DEC	Decrement	DEC Op	Op:=Op-1 (Carry not affected !)	±				±	±	±	±	±
CMP	Compare	CMP Op1,Op2	Op1-Op2	±				±	±	±	±	±
SAL	Shift arithmetic left (=SHL)	SAL Op,Quantity		<i>i</i>				±	±	?	±	±
SAR	Shift arithmetic right	SAR Op,Quantity		<i>i</i>				±	±	?	±	±
RCL	Rotate left through Carry	RCL Op,Quantity		<i>i</i>								±
RCR	Rotate right through Carry	RCR Op,Quantity		<i>i</i>								±
ROL	Rotate left	ROL Op,Quantity		<i>i</i>								±
ROR	Rotate right	ROR Op,Quantity		<i>i</i>								±

i for more information see instruction specifications

♦ then CF:=0, OF:=0 else CF:=1, OF:=1

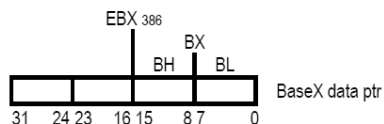
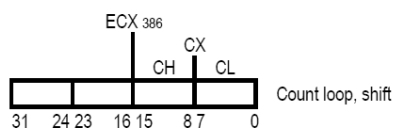
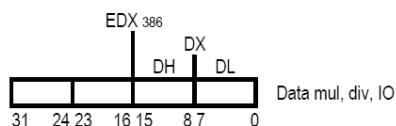
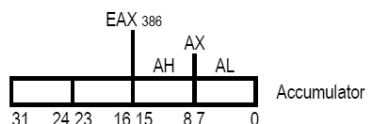
LOGIC				Flags								
Name	Comment	Code	Operation	O	D	I	T	S	Z	A	P	C
NEG	Negate (two-complement)	NEG Op	Op:=0-Op if Op=0 then CF:=0 else CF:=1	±				±	±	±	±	±
NOT	Invert each bit	NOT Op	Op:=-Op (invert each bit)									
AND	Logical and	AND Dest,Source	Dest:=Dest∧Source	0				±	±	?	±	0
OR	Logical or	OR Dest,Source	Dest:=Dest∨Source	0				±	±	?	±	0
XOR	Logical exclusive or	XOR Dest,Source	Dest:=Dest (exor) Source	0				±	±	?	±	0
SHL	Shift logical left (=SAL)	SHL Op,Quantity		<i>i</i>					±	±	?	±
SHR	Shift logical right	SHR Op,Quantity		<i>i</i>					±	±	?	±

MISC				Flags								
Name	Comment	Code	Operation	O	D	I	T	S	Z	A	P	C
NOP	No operation	NOP	No operation									
LEA	Load effective address	LEA Dest,Source	Dest := address of Source									
INT	Interrupt	INT Nr	interrupts current program, runs spec. int-program			0	0					

JUMPS (flags remain unchanged)				Name	Comment	Code	Operation
Name	Comment	Code	Operation	Name	Comment	Code	Operation
CALL	Call subroutine	CALL Proc		RET	Return from subroutine	RET	
JMP	Jump	JMP Dest					
JE	Jump if Equal	JE Dest	(= JZ)	JNE	Jump if not Equal	JNE Dest	(= JNZ)
JZ	Jump if Zero	JZ Dest	(= JE)	JNZ	Jump if not Zero	JNZ Dest	(= JNE)
JCXZ	Jump if CX Zero	JCXZ Dest		JECXZ	Jump if ECX Zero	JECXZ Dest	³⁸⁶
JP	Jump if Parity (Parity Even)	JP Dest	(= JPE)	JNP	Jump if no Parity (Parity Odd)	JNP Dest	(= JPO)
JPE	Jump if Parity Even	JPE Dest	(= JP)	JPO	Jump if Parity Odd	JPO Dest	(= JNP)

JUMPS Unsigned (Cardinal)				JUMPS Signed (Integer)			
Name	Comment	Code	Operation	Name	Comment	Code	Operation
JA	Jump if Above	JA Dest	(= JNBE)	JG	Jump if Greater	JG Dest	(= JNLE)
JAE	Jump if Above or Equal	JAE Dest	(= JNB = JNC)	JGE	Jump if Greater or Equal	JGE Dest	(= JNL)
JB	Jump if Below	JB Dest	(= JNAE = JC)	JL	Jump if Less	JL Dest	(= JNGE)
JBE	Jump if Below or Equal	JBE Dest	(= JNA)	JLE	Jump if Less or Equal	JLE Dest	(= JNG)
JNA	Jump if not Above	JNA Dest	(= JBE)	JNG	Jump if not Greater	JNG Dest	(= JLE)
JNAE	Jump if not Above or Equal	JNAE Dest	(= JB = JC)	JNGE	Jump if not Greater or Equal	JNGE Dest	(= JL)
JNB	Jump if not Below	JNB Dest	(= JAE = JNC)	JNL	Jump if not Less	JNL Dest	(= JGE)
JNBE	Jump if not Below or Equal	JNBE Dest	(= JA)	JNLE	Jump if not Less or Equal	JNLE Dest	(= JG)
JC	Jump if Carry	JC Dest		JO	Jump if Overflow	JO Dest	
JNC	Jump if no Carry	JNC Dest		JNO	Jump if no Overflow	JNO Dest	
				JS	Jump if Sign (= negative)	JS Dest	
				JNS	Jump if no Sign (= positive)	JNS Dest	

General Registers:

Flags:

-	-	-	-	O	D	I	T	S	Z	-	A	-	P	-	C

Control Flags (how instructions are carried out):

D: Direction 1 = string op's process down from high to low address
I: Interrupt whether interrupts can occur. 1 = enabled
T: Trap single step for debugging

Example:

```

.DOSSEG           ; Demo program
.MODEL SMALL
.STACK 1024

Two EQU 2         ; Const
.DATA
VarB DB ?         ; define Byte, any value
VarW DW 1010b     ; define Word, binary
VarW2 DW 257      ; define Word, decimal
VarD DD 0AFFFFh   ; define Doubleword, hex
S DB "Hello!",0   ; define String
.CODE
main: MOV AX,DGROUP ; resolved by linker
      MOV DS,AX     ; init datasegment reg
      MOV [VarB],42 ; init VarB
      MOV [VarD],-7 ; set VarD
      MOV BX,Offset[S] ; addr of "H" of "Hello !"
      MOV AX,[VarW]   ; get value into accumulator
      ADD AX,[VarW2]  ; add VarW2 to AX
      MOV [VarW2],AX ; store AX in VarW2
      MOV AX,4C00h    ; back to system
      INT 21h
      END main

```


Status Flags (result of operations):

C: Carry result of unsigned op. is too large or below zero. 1 = carry/borrow
O: Overflow result of signed op. is too large or small. 1 = overflow/underflow
S: Sign sign of result. Reasonable for Integer only. 1 = neg. / 0 = pos.
Z: Zero result of operation is zero. 1 = zero
A: Aux. carry similar to Carry but restricted to the low nibble only
P: Parity 1 = result has even number of set bits

Vedlegg - Linux/unix systemkall

%eax	Name	%ebx	%ecx	%edx	%esx	%edi
1	sys_exit	int	-	-	-	-
2	sys_fork	struct pt_regs	-	-	-	-
3	sys_read	unsigned int	char *	size_t	-	-
4	sys_write	unsigned int	const char *	size_t	-	-
5	sys_open	const char *	int	int	-	-
6	sys_close	unsigned int	-	-	-	-